

A jelölt kódszáma:

--

Državni izpitni center

TAVASZI VIZSGAIDŐSZAK

MAGYAR NYELV MINT ANYANYELV

1. feladatlap

Iskolai irodalmi esszé (terjedelme legalább 700 szó)

2024. május 7., kedd / 120 perc

Engedélyezett segédeszközök:

A jelölt golyóstollat vagy töltőtollat és helyesírási kézikönyvtart hoz magával.

Az elemző-értékelő esszé kiindulósövegét tartalmazó melléklet és a két pótlap perforált lapokon található, és a jelölt óvatosan kitépi őket.

ÁLTALÁNOS ÉRETTSÉGI VIZSGA

ÚTMUTATÓ A JELÖLTNEK

Figyelmesen olvassa el ezt az útmutatót!

Ne lapozzon, és ne kezdjen a feladatok megoldásába, amíg azt a felügyelő tanár nem engedélyezi!

Ragassza vagy írja be a kódszámát (a jobb felső sarokban levő keretbe ezen az oldalon)!

A feladatlap egy értekező és egy elemző-értékelő esszé szempontsorát tartalmazza. Az esszé terjedelme legalább 700 szó. Összesen 50 pont érhető el.

A táblázatban jelölje x-szel a választott esszét!

1.	2.

Töltőtollal vagy golyóstollal írjon a feladatlap erre kijelölt helyére, **a kereten belülre!** Írott betűkkel, olvashatóan írjon, és ügyeljen a helyesíráásra! Ha tévedett, a leírtat húzza át, majd írja le újra! Az olvashatatlan esszét 0 ponttal értékeljük. Dolgozata vázlatát írja a piszkozati lapokra, de azt az értékelés során nem vesszük figyelembe.

Bízzon önmagában és képességeiben! Eredményes munkát kívánunk!

A feladatlap terjedelme 16 oldal.

A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon!

Piszkozati lap

Piszkozati lap

Piszkozati lap

Piszkozati lap

M 2 4 1 1 3 1 1 1 0 7

MELLÉKLET A 2. CÍMHEZ

Figyelmesen olvassa el a szövegrészletet!

Sajnos, Daisy fiatal volt. Mesterséges világa orchideák illatától volt terhes, tele a társasági élet hiú örömeivel és divatos táncok új meg új dallamaival, amelyek az élet szomorúságáról és csábos örömeiről meséltek. A „Beale Street Blues” zenekar szaxofonjai egész éjszakán át üvöltöttek, míg száz meg száz arany- és ezüsthímezéses tánccipő verte fel a bálterem csillogó porát. Délutáni teákon meghitt lokálokban szüntelenül tartott a táncórület átható és édes, lázas hangulata. Új meg új arcok bukkantak elő a vidám forgatagból, mintha a dzsessztrombiták szomorú hangjára rózsaszirmok kavarnának a táncterem parkettjén.

Ahogy a hónapok múltak, ennek a forgatagnak varázslatos bűvölete Daisyt is magával ragadta. Egyszerre csak azon kapta magát, hogy tucatnyi találkoztól beszélt meg féltucatnyi új lovagjával; elhervadt orchideák hevertek a padlón hálósobájában, amikor úgy, ahogy volt, összegyűrt, gyöngyökkel hímezett báli ruhájában feküdt végig az ágyán. Belsejében valami állandóan döntésre áhítozott. Ki akarta alakítani eljövendő életét, azonnal, halogatás nélkül; sürgette a szerelem, a pénz és az élet megfellebbezhetetlen valósága.

Helyzete akkor tisztázódott, amikor a tavasz közepén belépett életébe Tom Buchanan. Egész lényének sugárzó egészségessége és szilárd társadalmi helyzete mély benyomást tett Daisyre. A harcot nem volt könnyű megharcolnia, s nagy megkönnyebbedést jelentett neki, amikor vége volt. Gatsby Oxfordban kapta Daisy levelét.

Közben megérkezett a hajnal Long Islandre. Lent a földszinten is kinyitottuk az ablakokat, s beengedtük a szobákba a szürke színeket aranszínekre váltó hajnali fényeket. Egy fa árnyéka ráesett a harmatos gyepe, és láthatatlan szellemként madarak gyűjtöttek dalra a fák kék levelei között. Halk, alig észrevehető mozgás érzett a levegőben, s ez hűvös, kellemes napot ígért.

– Nem hiszem, hogy Daisy Tomot valaha is szerette – fordult hátra Gatsby az egyik ablakból, és kihívó tekintettel nézett rám. – Emlékezzél csak vissza rá, öreg bajtárs, milyen izgatott volt ma délután. A férje úgy mondta el azokat a dolgokat, hogy rémületet keltsen benne, s közönséges szélhámosnak tűntessen fel, aminek az lett az eredménye, hogy Daisy alig tudta, mit beszél.

Elkomorodva ült le.

– Lehet persze, hogy egész rövid ideig szerette, amikor megesküdtek – de engem akkor is jobban szeretett, érted, ugye?

Hirtelen különös megjegyzés tört ki belőle.

– Akárhogy is volt, ez csak rá tartozik.

Ezekből a szavaiból lehetett némileg elképzelni, milyen intenzitással élt benne az a kép, amelyet Daisyről és mások számára szinte felfoghatatlan szerelméről kialakított.

Tom és Daisy még nászútjukon voltak, amikor visszaérkezett Franciaországból, s nem tudott ellenállni a kísértésnek, hogy utolsó háborús zsoldjából, bármennyi gyötrelemmel járt is, még egyszer Louisville-be ne utazzék. Egy hetet töltött a városban. Sorra járta azokat az utcákat, ahol az utcakövek Daisy lépteit visszhangozták azon az utolsó novemberi éjszakán, s újra elment azokra az elhagyatott terekre, ahová együtt jártak ki Daisy fehér sportkocsiján. És ahogyan házukat mindig titokzatosabbnak és vidámabbnak vélte más házaknál, képzelete mélabús szépséggel ruházta fel az egész várost, ahol valamikor Daisy élt, még ha onnan el is költözött.

Olyan érzéssel utazott el, hogy ha kitartóbban keresi Daisyt, megtalálja, viszont cserbenhagyja, ha elmegy. A harmadosztályú kocsi – pénztelen volt, és nem futotta másra – meleg volt, s a kocsi nyitott erkélyén ült le egy összehajtható székre, mikor a vonat kifutott az állomásról, és vadidegen házak kertjei suhantak el mellettük. A tavaszi földeken egy sárga autóbusz maradt el mögöttük; a benne ülők, mint utcai járókelők, valamikor talán látták Daisy halvány arcának csodásan szép vonásait.

A pályatest kanyarodott, s a vonat szembefutott a lenyugvó nappal, amelynek aransárga fénye áldólag hullott a városra, ahol valamikor Daisy élt, s napjai múltak. Kétségbeesetten tárta ki karját, hogy még egyszer szívhasson abból a levegőből, és szívébe zárja azt a várost, amelyet számára az ő emléke tesz szentté minden időkre. De aztán a kép gyorsan elhomályosult könnybe lábadt szeme előtt, s tudta, hogy örök időkre elveszítette azt, ami legszebb s legjobb volt az életében.

LAPOZZON!

Kilenc óra volt, amikor felkeltünk a reggelitől, és kimentünk a verandára. Az idő egyetlen éjszakán észrevehetően megváltozott, és az ősz csípős lehelete érzett a reggeli levegőben.

A kertész állt meg a verandára vezető lépcsők alján; ő volt az egyetlen a régi személyzetből, akit Gatsby nem bocsátott el.

– Még ma leeresztem a vizet az úszómedencéből, Mr. Gatsby – mondta. – A lombhullás hamarosan megkezdődik, és a levelek mindig eldugaszolják a csöveket.

– Ma még ne – rendelkezett Gatsby. Mentegetőzve fordult hozzám: – El se hinnéd, de egész nyáron egyszer se használtam az úszómedencét.

Az órámra néztem, s felálltam.

– Tizenkét perc múlva megy a vonatom – szóltam.

Valójában nem is akartam bemenni a városba. Tudtam, hogy képtelen leszek bármilyen értelmes munkára, de még inkább azért, mert nem akartam Gatsbytól elválni. Hagytam, hogy ez a vonat elmenjen, s a következő is, mielőtt rászántam magam a távozásra.

– Majd felhívlak – mondtam búcsúzáskor.

– Hívj fel, öreg bajtárs!

– Délben foglak felhívni.

Együtt mentünk fel a lépcsőn.

F. S. Fitzgerald: A nagy Gatsby. Budapest, Velo Press Kiadó, 1994. 158–162.

1. Értekező iskolai irodalmi esszé Móricz Zsigmond Rokonok című regénye alapján, kitekintéssel F. S. Fitzgerald A nagy Gatsby című regényére

Szemponatok:

Mutassa be röviden a cselekmény idejét és helyszínét, valamint a főszereplőt! Vizsgálja meg Kopjáss társas és rokoni kapcsolatait a kinevezése előtt és után! Vizsgálja meg, hogyan változott meg a Takarékné igazgatójának és a polgármesternek az iránta való viszonyulása! Elemezze, Kopjáss hogyan élte meg ezt a megváltozott viszonyulást, és azt, milyen felismerésekre jutott a visszaélésekkel kapcsolatban! Bizonyítsa, hogy a Gatsbyt és Kopjást körülvevő társaság tagjait hasonló érdekek vezérelték! Fejtse ki a véleményét arról, milyen szerepet töltöttek be az értékes, támogató társak a két főszereplő életében! Válaszát indokolja meg!

2. Elemző-értékelő iskolai irodalmi esszé F. S. Fitzgerald A nagy Gatsby című regényének a részlete alapján

Szemponatok:

Az idősíkokat bemutatva helyezze el a részletet a regény cselekménymenetében! Vizsgálja meg Daisy férjhezmenetelét, és azt, hogyan élte azt meg egykor Gatsby! Ismertesse Gatsby véleményét Daisy Tom iránti érzelmeiről, és a regény értelmében vizsgálja meg, hogyan befolyásolta ezen véleménye az események alakulását! Értékelje Gatsby emberi minőségét a részlet alapján! Vizsgálja meg az elbeszélő magatartását, fejtse ki, miről tanúskodik az! A regény ismeretében fejtse ki véleményét Gatsby Daisy iránti rajongásáról, továbbá arról, Ön hogyan cselekedett volna Gatsby helyében a balesetet követően! Véleményét érvekkel támassza alá!

A szempontok sorrendjét nem kötelező betartani.

Ügyeljen a dolgozat szerkezetére, valamint a stilisztikai és a nyelvi megformálásra!

M 2 4 1 1 3 1 1 1 1 0

[illegible]

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

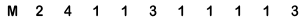
A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Handwriting practice area with 20 horizontal lines.

A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

[illegible]

[illegible]